

Asia: VN/1014/2025

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi kielitutkintoja koskevan lainsäädännön muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Tampereen Aikuiskoulutuskeskus järjestää tällä hetkellä suomen ja ruotsin kielen keskitason YKI-tutkintoja. Kiitämme mahdollisuudesta jättää lausuntomme erityisesti järjestäjän käytännön näkökulmasta.

” Pykälän nykyisen 2 momentin mukaan sopimuksia tehtäessä on otettava huomioon, että tutkintotilaisuuksia on tarjolla alueellisesti riittävä määrä. Tämä säännös säilytettäisiin edelleen osana pykälää. Sen yhteyteen ehdotetaan lisättäväksi, että sopimuksia tehtäessä olisi otettava huomioon myös se, että tutkintotilaisuuksia olisi tarjolla riittävän usein.”

Yllä oleva ehdotus tutkintotilaisuuksien riittävästä määrästä ja järjestämisestä riittävän usein on hyvä. Pirkanmaan näkökulmasta näkisimme, että suorittajamäärien edelleen kasvaessa on ehdottomasti lisättävä myös YKI-tutkintoa järjestäviä tahoja, sillä nykyiselläänkin testeihin on jo tulijoita enemmän kuin paikkoja. Yksittäiset tutkinnon järjestäjät eivät välttämättä pysty riittävästi lisäämään tutkintopäivien lukumäärää nykyisestä (henkilöresurssit, laitteet, tilat).

Ruuhkautumista tosin lisää myös osallistujan mahdollisuus siirtää osallistumistaan ilman lääkärintodistusta (ilman erityistä syytä) haluamaansa ajankohtaan vuoden sisällä, vaikka hän ei hakisi tutkintomaksun palautusta. Tämän vuoksi testipäivät ovat jatkuvasti vajaita, koska peruutukset tulevat viime tipassa eikä vapautuvia testipaikkoja saada täytettyä jonosta. Pyydämme selvittämään, voitaisiinko tästä siirtomahdollisuudesta luopua silloin, kun kyse ei ole osallistujan omasta sairaudesta / poissaolosta lääkärintodistuksella. Tämä parantaisi tutkintopäivien optimaalista käyttöastetta ja sitouttaisi osallistujan testiin (vrt. muut valtakunnalliset kokeet kuten ylioppilaskoe tai pääsykokeet).

Ehdotus YKI-tutkintojen suorittamisesta osakokeina mietityttää. Jos tutkintoa aletaan suorittaa osakokeina, se myös todennäköisesti lisää todella paljon järjestäjän työtä sekä etukäteen että testipäivänä. Onko mietitty, miten testipäivät käytännössä järjestetään, jos osallistuja ilmoittautuu ja osallistuu vain johonkin osakokeeseen: ilmoittautuminen, aikataulutus, ryhmäjaot, välineet jne.? Peruutukset ja siirrot? Entä miten tämä kaikki ei-laskutettava lisätyö korvataan järjestäjälle? Jos osakokeet järjestetään eri päivinä, joutuu osallistuja mahdollisesti matkustamaan useamman kerran testipaikalle ja koulutuksen järjestäjän pitäisi pystyä myös järjestämään testejä nykyistä useampana päivänä, missä on omat haasteensa (henkilöresurssit, tilat jne.).

Testin digitalisaatioon liittyen järjestäjän näkökulmasta tulee mieleen kaksi asiaa: 1) Mikäli kaikki kokeen osa-alueet suoritettaisiin tulevaisuudessa digitaalisesti, luo se koulutuksen järjestäjälle lisää vaatimuksia testissä tarvittavan välineistön suhteen: tarvitaan nykyistä isompi määrä tietokoneita käytettäväksi yhtä aikaa, on huolehdittava todennäköisesti nykyistä vielä enemmän tietoturvaan liittyvistä asioista, kuten suljetusta testiympäristöstä, mikä saattaa vaatia järjestäjältä taloudellisia investointeja / resursseja, mutta samaan aikaan YKI-testit ovat kuitenkin vain yksi pieni osa järjestävien organisaatioiden koko toiminnasta. On riski, että halukkaita testiä järjestäviä tahoja on entistä vaikeampi löytää, jos vaatimukset tilojen, välineiden ja henkilöstön osaamisen suhteen entisestään kasvavat. 2) YKI-testiin osallistuvien asiakkaiden digitaidot ovat varsin vaihtelevat. Näemme tärkeäksi, että kaikilla olisi kuitenkin mahdollisuus suorittaa tulevaisuudessakin kansalaisuuteen vaadittava kielitesti digitaidoista riippumatta. On mielenkiintoista nähdä, miten uusi digitaalinen valtakunnallinen kotoutumiskoulutuksen päättötesti toimii ja miten siitä saatuja kokemuksia voitaisiin mahdollisesti hyödyntää YKI-testin digitalisoimisen kehittämisessä. Muutosten aikataulu YKI-testiä koskevien muutosten osalta on kaiken kaikkiaan järjestäjän näkökulmasta kuitenkin hyvin tiukka.

Mäkiranta Soile
Tampereen Aikuiskoulutuskeskus (TAKK)